

Definition af
determinant I

Definition af
determinant II

Definition af
determinant III

Determinant af
triangulær matrix

Rækkeoperationernes
virkning på
determinanten

Sætninger om
determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Determinanter

Preben Alsholm

3. marts 2008

Definition af determinant I

- Lad $n \times n$ -matricen A være givet ved

$$A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} & \dots & a_{2n} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_{n1} & a_{n2} & a_{n3} & \dots & a_{nn} \end{bmatrix}$$

Determinanter

Definition af determinant I

Definition af determinant II

Definition af determinant III

Determinant af triangulær matrix

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Sætninger om determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Definition af determinant I

- ▶ Lad $n \times n$ -matricen A være givet ved

$$A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} & \dots & a_{2n} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_{n1} & a_{n2} & a_{n3} & \dots & a_{nn} \end{bmatrix}$$

- ▶ Undermatricen A_{ij} er den $(n-1) \times (n-1)$ -matrix, man får ved at fjerne række i og søjle j fra A .

Determinanter

Definition af determinant I

Definition af determinant II

Definition af determinant III

Determinant af triangulær matrix

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Sætninger om determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Definition af determinant I

- ▶ Lad $n \times n$ -matricen A være givet ved

$$A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} & \dots & a_{2n} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_{n1} & a_{n2} & a_{n3} & \dots & a_{nn} \end{bmatrix}$$

- ▶ Undermatricen A_{ij} er den $(n-1) \times (n-1)$ -matrix, man får ved at fjerne række i og søjle j fra A .
- ▶ Determinanten af A defineres nu (i Lay's bog) således

$$\begin{aligned} \det A &= a_{11} \det A_{11} - a_{12} \det A_{12} + a_{13} \det A_{13} - \\ &\quad \dots + (-1)^{1+n} a_{1n} \det A_{1n} \\ &= \sum_{j=1}^n (-1)^{1+j} a_{1j} \det A_{1j} = \sum_{j=1}^n a_{1j} C_{1j} \end{aligned}$$

Determinanter

Definition af determinant I

Definition af determinant II

Definition af determinant III

Determinant af triangulær matrix

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Sætninger om determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Definition af determinant I

- Lad $n \times n$ -matricen A være givet ved

$$A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} & \dots & a_{2n} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_{n1} & a_{n2} & a_{n3} & \dots & a_{nn} \end{bmatrix}$$

- Undermatricen A_{ij} er den $(n-1) \times (n-1)$ -matrix, man får ved at fjerne række i og søjle j fra A .
- Determinanten af A defineres nu (i Lay's bog) således

$$\begin{aligned} \det A &= a_{11} \det A_{11} - a_{12} \det A_{12} + a_{13} \det A_{13} - \\ &\quad \dots + (-1)^{1+n} a_{1n} \det A_{1n} \\ &= \sum_{j=1}^n (-1)^{1+j} a_{1j} \det A_{1j} = \sum_{j=1}^n a_{1j} C_{1j} \end{aligned}$$

- hvor (i, j) -komplementet til A (engelsk *cofactor*) C_{ij} er defineret ved $C_{ij} = (-1)^{i+j} \det A_{ij}$.

Determinanter

Definition af determinant I

Definition af determinant II

Definition af determinant III

Determinant af triangulær matrix

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Sætninger om determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Definition af determinant II

- ▶ Med definitionen

$$\det A = a_{11}C_{11} + a_{12}C_{12} + \dots + a_{1n}C_{1n}$$

Determinanter

Definition af determinant I

Definition af determinant II

Definition af determinant III

Determinant af triangulær matrix

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Sætninger om determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Definition af determinant II

- ▶ Med definitionen

$$\det A = a_{11}C_{11} + a_{12}C_{12} + \dots + a_{1n}C_{1n}$$

- ▶ hvor $C_{ij} = (-1)^{i+j} \det A_{ij}$, bliver determinanten i Lay defineret ved *udvikling i komplementer langs første række*.

Determinanter

Definition af determinant I

Definition af determinant II

Definition af determinant III

Determinant af triangulær matrix

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Sætninger om determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Definition af determinant II

- ▶ Med definitionen

$$\det A = a_{11}C_{11} + a_{12}C_{12} + \dots + a_{1n}C_{1n}$$

- ▶ hvor $C_{ij} = (-1)^{i+j} \det A_{ij}$, bliver determinanten i Lay defineret ved *udvikling i komplementer langs første række*.
- ▶ Definitionen er *rekursiv* i den forstand, at $\det A$ bliver defineret ud fra $\det A_{1j}$ for $j = 1, 2, \dots, n$.

Determinanter

Definition af determinant I

Definition af determinant II

Definition af determinant III

Determinant af triangulær matrix

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Sætninger om determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Definition af determinant II

- ▶ Med definitionen
$$\det A = a_{11}C_{11} + a_{12}C_{12} + \dots + a_{1n}C_{1n}$$
- ▶ hvor $C_{ij} = (-1)^{i+j} \det A_{ij}$, bliver determinanten i Lay defineret ved *udvikling i komplementer langs første række*.
- ▶ Definitionen er *rekursiv* i den forstand, at $\det A$ bliver defineret ud fra $\det A_{1j}$ for $j = 1, 2, \dots, n$.
- ▶ For at fuldstændiggøre definitionen må vi tilføje, at determinanten af en 1×1 -matrix (et tal) er tallet selv.

Determinanter

Definition af determinant I

Definition af determinant II

Definition af determinant III

Determinant af triangulær matrix

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Sætninger om determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Definition af determinant II

- ▶ Med definitionen

$$\det A = a_{11}C_{11} + a_{12}C_{12} + \dots + a_{1n}C_{1n}$$
- ▶ hvor $C_{ij} = (-1)^{i+j} \det A_{ij}$, bliver determinanten i Lay defineret ved *udvikling i komplementer langs første række*.
- ▶ Definitionen er *rekursiv* i den forstand, at $\det A$ bliver defineret ud fra $\det A_{1j}$ for $j = 1, 2, \dots, n$.
- ▶ For at fuldstændiggøre definitionen må vi tilføje, at determinanten af en 1×1 -matrix (et tal) er tallet selv.
- ▶ **Determinanten af en 2×2 -matrix A findes ved udvikling langs første række til**

$$\begin{aligned} \det A &= \begin{vmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{vmatrix} = a_{11} \det(a_{22}) - a_{12} \det(a_{21}) \\ &= a_{11}a_{22} - a_{12}a_{21} \end{aligned}$$

Determinanter

Definition af determinant I

Definition af determinant II

Definition af determinant III

Determinant af triangulær matrix

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Sætninger om determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Definition af determinant II

- ▶ Med definitionen

$$\det A = a_{11}C_{11} + a_{12}C_{12} + \dots + a_{1n}C_{1n}$$
- ▶ hvor $C_{ij} = (-1)^{i+j} \det A_{ij}$, bliver determinanten i Lay defineret ved *udvikling i komplementer langs første række*.
- ▶ Definitionen er *rekursiv* i den forstand, at $\det A$ bliver defineret ud fra $\det A_{1j}$ for $j = 1, 2, \dots, n$.
- ▶ For at fuldstændiggøre definitionen må vi tilføje, at determinanten af en 1×1 -matrix (et tal) er tallet selv.
- ▶ Determinanten af en 2×2 -matrix A findes ved udvikling langs første række til

$$\begin{aligned} \det A &= \begin{vmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{vmatrix} = a_{11} \det(a_{22}) - a_{12} \det(a_{21}) \\ &= a_{11}a_{22} - a_{12}a_{21} \end{aligned}$$

- ▶ Heldigvis det vi kender fra gymnasiet.

Determinanter

Definition af determinant I

Definition af determinant II

Definition af determinant III

Determinant af triangulær matrix

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Sætninger om determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Definition af determinant III

- Udvikling langs første række:

$$\begin{vmatrix} 2 & 3 & -5 \\ 6 & -5 & 2 \\ 0 & -1 & 0 \end{vmatrix} = 2 \begin{vmatrix} -5 & 2 \\ -1 & 0 \end{vmatrix} - 3 \begin{vmatrix} 6 & 2 \\ 0 & 0 \end{vmatrix} +$$

$$(-5) \begin{vmatrix} 6 & -5 \\ 0 & -1 \end{vmatrix} = 2 \cdot 2 - 3 \cdot 0 + (-5) \cdot (-6) = 34.$$

Determinanter

Definition af

determinant I

Definition af

determinant II

Definition af

determinant III

Determinant af

triangulær matrix

Rækkeoperationernes

virkning på

determinanten

Sætninger om

determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Definition af determinant III

- Udvikling langs første række:

$$\begin{vmatrix} 2 & 3 & -5 \\ 6 & -5 & 2 \\ 0 & -1 & 0 \end{vmatrix} = 2 \begin{vmatrix} -5 & 2 \\ -1 & 0 \end{vmatrix} - 3 \begin{vmatrix} 6 & 2 \\ 0 & 0 \end{vmatrix} +$$

$$(-5) \begin{vmatrix} 6 & -5 \\ 0 & -1 \end{vmatrix} = 2 \cdot 2 - 3 \cdot 0 + (-5) \cdot (-6) = 34.$$

- Sætning 1 (p.204). For ethvert i og j gælder:

$$\det A = \sum_{k=1}^n a_{ik} C_{ik} = \sum_{k=1}^n a_{kj} C_{kj}$$

Determinanter

Definition af

determinant I

Definition af

determinant II

Definition af

determinant III

Determinant af

triangulær matrix

Rækkeoperationernes

virkning på

determinanten

Sætninger om

determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Definition af determinant III

- ▶ Udvikling langs første række:

$$\begin{vmatrix} 2 & 3 & -5 \\ 6 & -5 & 2 \\ 0 & -1 & 0 \end{vmatrix} = 2 \begin{vmatrix} -5 & 2 \\ -1 & 0 \end{vmatrix} - 3 \begin{vmatrix} 6 & 2 \\ 0 & 0 \end{vmatrix} +$$

$$(-5) \begin{vmatrix} 6 & -5 \\ 0 & -1 \end{vmatrix} = 2 \cdot 2 - 3 \cdot 0 + (-5) \cdot (-6) = 34.$$

- ▶ Sætning 1 (p.204). For ethvert i og j gælder:

$$\det A = \sum_{k=1}^n a_{ik} C_{ik} = \sum_{k=1}^n a_{kj} C_{kj}$$

- ▶ Udvikling i komplementer langs 3. række:

$$\begin{vmatrix} 2 & 3 & -5 \\ 6 & -5 & 2 \\ 0 & -1 & 0 \end{vmatrix} = 0 \begin{vmatrix} 3 & -5 \\ -5 & 2 \end{vmatrix} - (-1) \begin{vmatrix} 2 & -5 \\ 6 & 2 \end{vmatrix} +$$

$$0 \begin{vmatrix} 2 & 3 \\ 6 & -5 \end{vmatrix} = 0 + 34 + 0 = 34.$$

Determinanter

Definition af

determinant I

Definition af

determinant II

Definition af**determinant III**

Determinant af

triangulær matrix

Rækkeoperationernes

virkning på

determinanten

Sætninger om

determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Definition af determinant III

- ▶ Udvikling langs første række:

$$\begin{vmatrix} 2 & 3 & -5 \\ 6 & -5 & 2 \\ 0 & -1 & 0 \end{vmatrix} = 2 \begin{vmatrix} -5 & 2 \\ -1 & 0 \end{vmatrix} - 3 \begin{vmatrix} 6 & 2 \\ 0 & 0 \end{vmatrix} +$$

$$(-5) \begin{vmatrix} 6 & -5 \\ 0 & -1 \end{vmatrix} = 2 \cdot 2 - 3 \cdot 0 + (-5) \cdot (-6) = 34.$$

- ▶ Sætning 1 (p.204). For ethvert i og j gælder:

$$\det A = \sum_{k=1}^n a_{ik} C_{ik} = \sum_{k=1}^n a_{kj} C_{kj}$$

- ▶ Udvikling i komplementer langs 3. række:

$$\begin{vmatrix} 2 & 3 & -5 \\ 6 & -5 & 2 \\ 0 & -1 & 0 \end{vmatrix} = 0 \begin{vmatrix} 3 & -5 \\ -5 & 2 \end{vmatrix} - (-1) \begin{vmatrix} 2 & -5 \\ 6 & 2 \end{vmatrix} +$$

$$0 \begin{vmatrix} 2 & 3 \\ 6 & -5 \end{vmatrix} = 0 + 34 + 0 = 34.$$

- ▶ Maple-illustrationer af definitionen og Sætning 1.

Determinanter

Definition af

determinant I

Definition af

determinant II

Definition af**determinant III**

Determinant af

triangulær matrix

Rækkeoperationernes

virkning på

determinanten

Sætninger om

determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Determinant af triangulær matrix

- Hvis $n \times n$ -matricen A opfylder $a_{ij} = 0$ for $i > j$ dvs. har den specielle form

$$A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} & \dots & a_{1n} \\ 0 & a_{22} & a_{23} & \dots & a_{2n} \\ 0 & 0 & a_{33} & \dots & a_{3n} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & a_{nn} \end{bmatrix}$$

kaldes den *øvre triangulær*.

Determinanter

Definition af

determinant I

Definition af

determinant II

Definition af

determinant III

**Determinant af
triangulær matrix**

Rækkeoperationernes

virkning på

determinanten

Sætninger om

determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Determinant af triangulær matrix

- Hvis $n \times n$ -matricen A opfylder $a_{ij} = 0$ for $i > j$ dvs. har den specielle form

$$A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} & \dots & a_{1n} \\ 0 & a_{22} & a_{23} & \dots & a_{2n} \\ 0 & 0 & a_{33} & \dots & a_{3n} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & a_{nn} \end{bmatrix}$$

kaldes den *øvre triangulær*.

- Ved udvikling langs første søjle fås

$$\det A = a_{11} \begin{vmatrix} a_{22} & a_{23} & \dots & a_{2n} \\ 0 & a_{33} & \dots & a_{3n} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & a_{nn} \end{vmatrix}$$

Determinanter

Definition af

determinant I

Definition af

determinant II

Definition af

determinant III

Determinant af
triangulær matrix

Rækkeoperationernes

virkning på

determinanten

Sætninger om

determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Determinant af triangulær matrix

- ▶ Hvis $n \times n$ -matricen A opfylder $a_{ij} = 0$ for $i > j$ dvs. har den specielle form

$$A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} & \dots & a_{1n} \\ 0 & a_{22} & a_{23} & \dots & a_{2n} \\ 0 & 0 & a_{33} & \dots & a_{3n} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & a_{nn} \end{bmatrix}$$

kaldes den *øvre triangulær*.

- ▶ Ved udvikling langs første søjle fås

$$\det A = a_{11} \begin{vmatrix} a_{22} & a_{23} & \dots & a_{2n} \\ 0 & a_{33} & \dots & a_{3n} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & a_{nn} \end{vmatrix}$$

- ▶ Gentagen udvikling langs 1. søjle giver $\det A = a_{11} a_{22} \dots a_{nn}$.

Determinanter

Definition af

determinant I

Definition af

determinant II

Definition af

determinant III

Determinant af
triangulær matrix

Rækkeoperationernes

virkning på

determinanten

Sætninger om

determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

- ▶ $R_i \longleftrightarrow R_j$ ($i \neq j$) skifter fortegn på determinanten.

Determinanter

Definition af

determinant I

Definition af

determinant II

Definition af

determinant III

Determinant af
triangulær matrix

**Rækkeoperationernes
virkning på
determinanten**

Sætninger om
determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

- ▶ $R_i \longleftrightarrow R_j$ ($i \neq j$) skifter fortegn på determinanten.
- ▶ $R_i := kR_i$ gør determinanten k gange større.

Determinanter

Definition af
determinant I

Definition af
determinant II

Definition af
determinant III

Determinant af
triangulær matrix

**Rækkeoperationernes
virkning på
determinanten**

Sætninger om
determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

- ▶ $R_i \longleftrightarrow R_j$ ($i \neq j$) skifter fortegn på determinanten.
- ▶ $R_i := kR_i$ gør determinanten k gange større.
- ▶ $R_i := R_i + kR_j$ ($i \neq j$) ændrer ikke determinantens værdi.

Determinanter

Definition af determinant I

Definition af determinant II

Definition af determinant III

Determinant af triangulær matrix

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Sætninger om determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Determinanter

Definition af

determinant I

Definition af

determinant II

Definition af

determinant III

Determinant af

triangulær matrix

Rækkeoperationernes**virkning på****determinanten**

Sætninger om

determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

- ▶ $R_i \longleftrightarrow R_j$ ($i \neq j$) skifter fortegn på determinanten.
- ▶ $R_i := kR_i$ gør determinanten k gange større.
- ▶ $R_i := R_i + kR_j$ ($i \neq j$) ændrer ikke determinantens værdi.

- ▶ Beregn determinanten $D = \begin{vmatrix} 2 & 3 & -5 \\ 6 & -5 & 2 \\ 0 & -1 & 0 \end{vmatrix}$ ved brug af

Gauss-elimination:

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

- ▶ $R_i \longleftrightarrow R_j$ ($i \neq j$) skifter fortegn på determinanten.
- ▶ $R_i := kR_i$ gør determinanten k gange større.
- ▶ $R_i := R_i + kR_j$ ($i \neq j$) ændrer ikke determinantens værdi.

- ▶ Beregn determinanten $D = \begin{vmatrix} 2 & 3 & -5 \\ 6 & -5 & 2 \\ 0 & -1 & 0 \end{vmatrix}$ ved brug af

Gauss-elimination:

- ▶ Operationen $R_2 := R_2 - 3R_1$ giver

$$D = \begin{vmatrix} 2 & 3 & -5 \\ 6 & -5 & 2 \\ 0 & -1 & 0 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 2 & 3 & -5 \\ 0 & -14 & 17 \\ 0 & -1 & 0 \end{vmatrix}$$

Determinanter

Definition af

determinant I

Definition af

determinant II

Definition af

determinant III

Determinant af

triangulær matrix

Rækkeoperationernes

virkning på

determinanten

Sætninger om

determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

- ▶ $R_i \longleftrightarrow R_j$ ($i \neq j$) skifter fortegn på determinanten.
- ▶ $R_i := kR_i$ gør determinanten k gange større.
- ▶ $R_i := R_i + kR_j$ ($i \neq j$) ændrer ikke determinantens værdi.

- ▶ Beregn determinanten $D = \begin{vmatrix} 2 & 3 & -5 \\ 6 & -5 & 2 \\ 0 & -1 & 0 \end{vmatrix}$ ved brug af

Gauss-elimination:

- ▶ Operationen $R_2 := R_2 - 3R_1$ giver

$$D = \begin{vmatrix} 2 & 3 & -5 \\ 6 & -5 & 2 \\ 0 & -1 & 0 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 2 & 3 & -5 \\ 0 & -14 & 17 \\ 0 & -1 & 0 \end{vmatrix}$$

- ▶ Udvikling langs 1. søjle giver videre

$$D = 2 \begin{vmatrix} -14 & 17 \\ -1 & 0 \end{vmatrix} = 34$$

Determinanter

Definition af

determinant I

Definition af

determinant II

Definition af

determinant III

Determinant af

triangulær matrix

Rækkeoperationernes

virkning på

determinanten

Sætninger om

determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

- ▶ $R_i \longleftrightarrow R_j$ ($i \neq j$) skifter fortegn på determinanten.
- ▶ $R_i := kR_i$ gør determinanten k gange større.
- ▶ $R_i := R_i + kR_j$ ($i \neq j$) ændrer ikke determinantens værdi.

- ▶ Beregn determinanten $D = \begin{vmatrix} 2 & 3 & -5 \\ 6 & -5 & 2 \\ 0 & -1 & 0 \end{vmatrix}$ ved brug af

Gauss-elimination:

- ▶ Operationen $R_2 := R_2 - 3R_1$ giver

$$D = \begin{vmatrix} 2 & 3 & -5 \\ 6 & -5 & 2 \\ 0 & -1 & 0 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 2 & 3 & -5 \\ 0 & -14 & 17 \\ 0 & -1 & 0 \end{vmatrix}$$

- ▶ Udvikling langs 1. søjle giver videre

$$D = 2 \begin{vmatrix} -14 & 17 \\ -1 & 0 \end{vmatrix} = 34$$

- ▶ Maple-illustrationer.

Determinanter

Definition af

determinant I

Definition af

determinant II

Definition af

determinant III

Determinant af

triangulær matrix

Rækkeoperationernes

virkning på

determinanten

Sætninger om

determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Sætninger om determinanten

- ▶ Sætning 4 (p.210) A er invertibel, hvis og kun hvis $\det A \neq 0$.

Determinanter

Definition af
determinant I

Definition af
determinant II

Definition af
determinant III

Determinant af
triangulær matrix

Rækkeoperationernes
virkning på
determinanten

**Sætninger om
determinanten**

Cramers regel I

Cramers regel II

Sætninger om determinanten

- ▶ Sætning 4 (p.210) A er invertibel, hvis og kun hvis $\det A \neq 0$.
- ▶ **Bevis.** Hvis B fremkommer af A ved en tilladelig rækkeoperation så gælder, at $\det A \neq 0 \Leftrightarrow \det B \neq 0$.

Determinanter

Definition af determinant I

Definition af determinant II

Definition af determinant III

Determinant af triangulær matrix

Rækkeoperationernes

virkning på

determinanten

Sætninger om

determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Sætninger om determinanten

- ▶ Sætning 4 (p.210) A er invertibel, hvis og kun hvis $\det A \neq 0$.
- ▶ Bevis. Hvis B fremkommer af A ved en tilladelig rækkeoperation så gælder, at $\det A \neq 0 \Leftrightarrow \det B \neq 0$.
- ▶ A er invertibel, hvis og kun hvis A er rækkeækvivalent med enhedsmatricen. Men $\det I = 1 \neq 0$.

Determinanter

Definition af determinant I

Definition af determinant II

Definition af determinant III

Determinant af triangulær matrix

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Sætninger om determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Sætninger om determinanten

- ▶ Sætning 4 (p.210) A er invertibel, hvis og kun hvis $\det A \neq 0$.
- ▶ Bevis. Hvis B fremkommer af A ved en tilladelig rækkeoperation så gælder, at $\det A \neq 0 \Leftrightarrow \det B \neq 0$.
- ▶ A er invertibel, hvis og kun hvis A er rækkeækvivalent med enhedsmatricen. Men $\det I = 1 \neq 0$.
- ▶ Sætning 5 (p.212) $\det(A^T) = \det A$.

Determinanter

Definition af determinant I

Definition af determinant II

Definition af determinant III

Determinant af triangulær matrix

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Sætninger om determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Sætninger om determinanten

- ▶ Sætning 4 (p.210) A er invertibel, hvis og kun hvis $\det A \neq 0$.
- ▶ Bevis. Hvis B fremkommer af A ved en tilladelig rækkeoperation så gælder, at $\det A \neq 0 \Leftrightarrow \det B \neq 0$.
- ▶ A er invertibel, hvis og kun hvis A er rækkeækvivalent med enhedsmatricen. Men $\det I = 1 \neq 0$.
- ▶ Sætning 5 (p.212) $\det(A^T) = \det A$.
- ▶ Sætning 6 (p.212) $\det(AB) = \det(A) \det(B)$.

Determinanter

Definition af determinant I

Definition af determinant II

Definition af determinant III

Definition af determinant III

Determinant af triangulær matrix

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Sætninger om determinanten

- ▶ Sætning 4 (p.210) A er invertibel, hvis og kun hvis $\det A \neq 0$.
- ▶ Bevis. Hvis B fremkommer af A ved en tilladelig rækkeoperation så gælder, at $\det A \neq 0 \Leftrightarrow \det B \neq 0$.
- ▶ A er invertibel, hvis og kun hvis A er rækkeækvivalent med enhedsmatricen. Men $\det I = 1 \neq 0$.
- ▶ Sætning 5 (p.212) $\det(A^T) = \det A$.
- ▶ Sætning 6 (p.212) $\det(AB) = \det(A) \det(B)$.
- ▶ **Bevis.** Hvis AB er invertibel, så er A også, idet $(AB)C = I$ jo medfører, at BC er invers til A .

Determinanter

Definition af

determinant I

Definition af

determinant II

Definition af

determinant III

Determinant af

triangulær matrix

Rækkeoperationernes

virkning på

determinanten

Sætninger om**determinanten**

Cramers regel I

Cramers regel II

Sætninger om determinanten

- ▶ Sætning 4 (p.210) A er invertibel, hvis og kun hvis $\det A \neq 0$.
- ▶ Bevis. Hvis B fremkommer af A ved en tilladelig rækkeoperation så gælder, at $\det A \neq 0 \Leftrightarrow \det B \neq 0$.
- ▶ A er invertibel, hvis og kun hvis A er rækkeækvivalent med enhedsmatricen. Men $\det I = 1 \neq 0$.
- ▶ Sætning 5 (p.212) $\det(A^T) = \det A$.
- ▶ Sætning 6 (p.212) $\det(AB) = \det(A) \det(B)$.
- ▶ Bevis. Hvis AB er invertibel, så er A også, idet $(AB)C = I$ jo medfører, at BC er invers til A .
- ▶ Vi kan antage, at A er invertibel. Ved Gauss-eliminationen $[A | I] \rightarrow [I | A^{-1}]$ ses, at $\det A = (-1)^r \cdot \text{produkt_pivot_elementer}$.

Determinanter

Definition af determinant I

Definition af determinant II

Definition af determinant III

Determinant af

triangulær matrix

Rækkeoperationernes

virkning på

determinanten

Sætninger om

determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Sætninger om determinanten

- ▶ Sætning 4 (p.210) A er invertibel, hvis og kun hvis $\det A \neq 0$.
- ▶ Bevis. Hvis B fremkommer af A ved en tilladelig rækkeoperation så gælder, at $\det A \neq 0 \Leftrightarrow \det B \neq 0$.
- ▶ A er invertibel, hvis og kun hvis A er rækkeækvivalent med enhedsmatricen. Men $\det I = 1 \neq 0$.
- ▶ Sætning 5 (p.212) $\det(A^T) = \det A$.
- ▶ Sætning 6 (p.212) $\det(AB) = \det(A) \det(B)$.
- ▶ Bevis. Hvis AB er invertibel, så er A også, idet $(AB)C = I$ jo medfører, at BC er invers til A .
- ▶ Vi kan antage, at A er invertibel. Ved Gauss-eliminationen $[A \mid I] \rightarrow [I \mid A^{-1}]$ ses, at $\det A = (-1)^r \cdot \text{produkt_pivot_elementer}$.
- ▶ Samme rækkeoperationer gør: $[A \mid AB] \rightarrow [I \mid B]$. Men herved fås, at $\det(AB) = \det A \cdot \det B$.

Determinanter

Definition af determinant I

Definition af determinant II

Definition af determinant III

Determinant af

triangulær matrix

Rækkeoperationernes

virkning på

determinanten

Sætninger om

determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Sætninger om determinanten

- ▶ Sætning 4 (p.210) A er invertibel, hvis og kun hvis $\det A \neq 0$.
- ▶ Bevis. Hvis B fremkommer af A ved en tilladelig rækkeoperation så gælder, at $\det A \neq 0 \Leftrightarrow \det B \neq 0$.
- ▶ A er invertibel, hvis og kun hvis A er rækkeækvivalent med enhedsmatricen. Men $\det I = 1 \neq 0$.
- ▶ Sætning 5 (p.212) $\det(A^T) = \det A$.
- ▶ Sætning 6 (p.212) $\det(AB) = \det(A) \det(B)$.
- ▶ Bevis. Hvis AB er invertibel, så er A også, idet $(AB)C = I$ jo medfører, at BC er invers til A .
- ▶ Vi kan antage, at A er invertibel. Ved Gauss-eliminationen $[A | I] \rightarrow [I | A^{-1}]$ ses, at $\det A = (-1)^r \cdot \text{produkt_pivot_elementer}$.
- ▶ Samme rækkeoperationer gør: $[A | AB] \rightarrow [I | B]$. Men herved fås, at $\det(AB) = \det A \cdot \det B$.
- ▶ **Korollar.** $\det(A^{-1}) = (\det A)^{-1}$

Determinanter

Definition af determinant I

Definition af determinant II

Definition af determinant III

Determinant af triangulær matrix

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Sætninger om determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Sætninger om determinanten

- ▶ Sætning 4 (p.210) A er invertibel, hvis og kun hvis $\det A \neq 0$.
- ▶ Bevis. Hvis B fremkommer af A ved en tilladelig rækkeoperation så gælder, at $\det A \neq 0 \Leftrightarrow \det B \neq 0$.
- ▶ A er invertibel, hvis og kun hvis A er rækkeækvivalent med enhedsmatricen. Men $\det I = 1 \neq 0$.
- ▶ Sætning 5 (p.212) $\det(A^T) = \det A$.
- ▶ Sætning 6 (p.212) $\det(AB) = \det(A) \det(B)$.
- ▶ Bevis. Hvis AB er invertibel, så er A også, idet $(AB)C = I$ jo medfører, at BC er invers til A .
- ▶ Vi kan antage, at A er invertibel. Ved Gauss-eliminationen $[A | I] \rightarrow [I | A^{-1}]$ ses, at $\det A = (-1)^r \cdot \text{produkt_pivot_elementer}$.
- ▶ Samme rækkeoperationer gør: $[A | AB] \rightarrow [I | B]$. Men herved fås, at $\det(AB) = \det A \cdot \det B$.
- ▶ Korollar. $\det(A^{-1}) = (\det A)^{-1}$
- ▶ **Maple.**

Determinanter

Definition af determinant I

Definition af determinant II

Definition af determinant III

Definition af determinant III

Determinant af

triangulær matrix

Rækkeoperationernes

virkning på

determinanten

Sætninger om

determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Cramers regel I

- ▶ Cramers sætning (sætning 7, p.217). Lad $A_i(b) = [a_1 \ a_2 \ \dots \ b \ \dots \ a_n]$. Antag $\det(A) \neq 0$. Så gælder, at løsningen til $Ax = b$ er givet ved

$$x_i = \frac{\det(A_i(b))}{\det(A)}$$

Determinanter

Definition af determinant I

Definition af determinant II

Definition af determinant III

Determinant af triangulær matrix

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Sætninger om determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Cramers regel I

- ▶ Cramers sætning (sætning 7, p.217). Lad $A_i(b) = [a_1 \ a_2 \ \dots \ b \ \dots \ a_n]$. Antag $\det(A) \neq 0$. Så gælder, at løsningen til $Ax = b$ er givet ved

$$x_i = \frac{\det(A_i(b))}{\det(A)}$$

- ▶ **Bevis:** Hvis $Ax = b$ fås

$$\begin{aligned} A I_i(x) &= A [e_1 \ e_2 \ \dots \ x \ \dots \ e_n] = [Ae_1 \ Ae_2 \ \dots \ Ax \ \dots \ Ae_n] \\ &= [a_1 \ a_2 \ \dots \ b \ \dots \ a_n] = A_i(b) \end{aligned}$$

Determinanter

Definition af determinant I
 Definition af determinant II
 Definition af determinant III
 Determinant af triangulær matrix
 Rækkeoperationernes virkning på determinanten
 Sætninger om determinanten

Cramers regel I
 Cramers regel II

Cramers regel I

- ▶ Cramers sætning (sætning 7, p.217). Lad $A_i(b) = [a_1 \ a_2 \ \dots \ b \ \dots \ a_n]$. Antag $\det(A) \neq 0$. Så gælder, at løsningen til $Ax = b$ er givet ved

$$x_i = \frac{\det(A_i(b))}{\det(A)}$$

- ▶ Bevis: Hvis $Ax = b$ fås

$$\begin{aligned} A I_i(x) &= A [e_1 \ e_2 \ \dots \ x \ \dots \ e_n] = [Ae_1 \ Ae_2 \ \dots \ Ax \ \dots \ Ae_n] \\ &= [a_1 \ a_2 \ \dots \ b \ \dots \ a_n] = A_i(b) \end{aligned}$$

- ▶ Så

$$\det(A_i(b)) = \det(A I_i(x)) = \det(A) \det(I_i(x)) = \det(A) x_i$$

Determinanter

Definition af determinant I
 Definition af determinant II
 Definition af determinant III
 Determinant af triangulær matrix
 Rækkeoperationernes virkning på determinanten
 Sætninger om determinanten
 Cramers regel I
 Cramers regel II

Cramers regel I

- ▶ Cramers sætning (sætning 7, p.217). Lad $A_i(b) = [a_1 \ a_2 \ \dots \ b \ \dots \ a_n]$. Antag $\det(A) \neq 0$. Så gælder, at løsningen til $Ax = b$ er givet ved

$$x_i = \frac{\det(A_i(b))}{\det(A)}$$

- ▶ Bevis: Hvis $Ax = b$ fås

$$\begin{aligned} A I_i(x) &= A [e_1 \ e_2 \ \dots \ x \ \dots \ e_n] = [Ae_1 \ Ae_2 \ \dots \ Ax \ \dots \ Ae_n] \\ &= [a_1 \ a_2 \ \dots \ b \ \dots \ a_n] = A_i(b) \end{aligned}$$

- ▶ Så

$$\det(A_i(b)) = \det(A I_i(x)) = \det(A) \det(I_i(x)) = \det(A) x_i$$

- ▶ Af Cramers regel følger:

$$A^{-1} = \frac{1}{\det A} C^T$$

hvor C er matricen af komplementer C_{ij} til A .

Determinanter

Definition af determinant I
 Definition af determinant II
 Definition af determinant III
 Determinant af triangulær matrix
 Rækkeoperationernes virkning på determinanten
 Sætninger om determinanten

Cramers regel I
 Cramers regel II

Cramers regel II

- ▶ Cramers regel og formlen for den inverse har deres anvendelser, men kan ikke anbefales i øvrigt.

Determinanter

Definition af determinant I

Definition af determinant II

Definition af determinant III

Determinant af triangulær matrix

Rækkeoperationernes virkning på determinanten

Sætninger om determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Cramers regel II

- ▶ Cramers regel og formlen for den inverse har deres anvendelser, men kan ikke anbefales i øvrigt.
- ▶ **Eksempel.** Find x_2 , når $Ax = b$ og

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 3 & -5 \\ 6 & -5 & 2 \\ 0 & -1 & 0 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} 3 \\ 2 \\ 4 \end{pmatrix}$$

Determinanter

Definition af
determinant I

Definition af
determinant II

Definition af
determinant III

Determinant af
triangulær matrix

Rækkeoperationernes
virkning på
determinanten

Sætninger om
determinanten

Cramers regel I

Cramers regel II

Cramers regel II

- ▶ Cramers regel og formlen for den inverse har deres anvendelser, men kan ikke anbefales i øvrigt.
- ▶ Eksempel. Find x_2 , når $Ax = b$ og

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 3 & -5 \\ 6 & -5 & 2 \\ 0 & -1 & 0 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} 3 \\ 2 \\ 4 \end{pmatrix}$$

- ▶ Vi har

$$x_2 = \frac{\det A_2(b)}{\det A} = \frac{\begin{vmatrix} 2 & 3 & -5 \\ 6 & 2 & 2 \\ 0 & 4 & 0 \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} 2 & 3 & -5 \\ 6 & -5 & 2 \\ 0 & -1 & 0 \end{vmatrix}} = \frac{-4 \begin{vmatrix} 2 & -5 \\ 6 & 2 \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} 2 & -5 \\ 6 & 2 \end{vmatrix}} = -4$$

Determinanter

- Definition af determinant I
- Definition af determinant II
- Definition af determinant III
- Determinant af triangulær matrix
- Rækkeoperationernes virkning på determinanten
- Sætninger om determinanten
- Cramers regel I
- Cramers regel II

Cramers regel II

- ▶ Cramers regel og formlen for den inverse har deres anvendelser, men kan ikke anbefales i øvrigt.
- ▶ Eksempel. Find x_2 , når $Ax = b$ og

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 3 & -5 \\ 6 & -5 & 2 \\ 0 & -1 & 0 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} 3 \\ 2 \\ 4 \end{pmatrix}$$

- ▶ Vi har

$$x_2 = \frac{\det A_2(b)}{\det A} = \frac{\begin{vmatrix} 2 & 3 & -5 \\ 6 & 2 & 2 \\ 0 & 4 & 0 \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} 2 & 3 & -5 \\ 6 & -5 & 2 \\ 0 & -1 & 0 \end{vmatrix}} = \frac{-4 \begin{vmatrix} 2 & -5 \\ 6 & 2 \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} 2 & -5 \\ 6 & 2 \end{vmatrix}} = -4$$

- ▶ Maple.

Determinanter

Definition af determinant I
 Definition af determinant II
 Definition af determinant III
 Determinant af triangulær matrix
 Rækkeoperationernes virkning på determinanten
 Sætninger om determinanten
 Cramers regel I
 Cramers regel II